

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa R. B.

przeciwko Bankowi w N.

o odprawę i uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 10 grudnia 2024 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 8 maja 2024 r., sygn. akt IV Pa 40/24,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 240 zł (dwieście czterdzieści) z odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, wyrokiem z dnia 8 maja 2024 r., w sprawie o odprawę i uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, oddalił apelację powoda R. B. wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w N. z dnia 15 grudnia 2023 r. W orzeczeniu tym zasądzono od pozwanego Banku w N. na rzecz powoda odprawę, a w pozostałym zakresie powództwo oddalono.

Sąd odwoławczy ustalił, że powód w dniu 17 maja 2018 r. został przez Radę Nadzorczą Banku w N. powołany na stanowisko wiceprezesa zarządu do spraw

finansowo- księgowych. Akt powołania stanowił, że powołanie następuje na podstawie art. 68 § 1 k.p. oraz na podstawie art. 52 § 1 Prawa spółdzielczego. Akt ten zawierał postanowienie o treści: „Odwołanie może nastąpić w trybie natychmiastowym, pod warunkiem wypłacenia odprawy w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia”. W dniu 15 września 2022 r. Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę o odwołaniu powoda ze stanowiska wiceprezesa zarządu do spraw finansowo-księgowych. Sąd odwoławczy, przy takich ustaleniach faktycznych wskazał na art. 69 pkt 2a i 2c k.p., z których wynika, że pracownikom zatrudnionym na podstawie powołania nie przysługuje roszczenie o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne i o przywrócenie do pracy.

Jednocześnie Sądy obu instancji ustaliły, że po okresie długotrwałej niezdolności do pracy z uwagi na chorobę powód powrócił do pracy w dniu 13 marca 2023 r. i tego dnia zostało mu wręczone pismo w sprawie wypowiedzenia warunków pracy i płacy wynikających z umowy o pracę z dnia 1 kwietnia 2008 r. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazano złożenie przez powoda rezygnacji ze stanowiska wiceprezesa zarządu do spraw finansowo- księgowych Banku w N., co stwierdzone zostało uchwałą rady nadzorczej, przy jednoczesnym braku możliwości zatrudnienia na stanowisku zajmowanym przed powołaniem na członka zarządu. Po upływie okresu wypowiedzenia zarząd zaproponował powodowi dalsze zatrudnienie na stanowisku specjalisty w zakresie wsparcia sprzedaży z wynagrodzeniem zasadniczym 6.370 zł. Po wręczeniu wypowiedzenia zmieniającego powodowi został udzielony urlop wypoczynkowy. Po urlopie powód przez kilka dni wykonywał w Banku wskazane mu czynności, następnie przez kolejnych kilka dni przebywał na zwolnieniu lekarskim, a w dniu 30 czerwca 2023 r., będącym ostatnim dniem okresu wypowiedzenia, został zwolniony z obowiązku świadczenia pracy. Pismem z dnia 9 maja 2023 r. powód odmówił przyjęcia warunków wypowiedzenia zmieniającego.

Sąd pierwszej instancji uznał, że roszczenia powoda o uznanie wypowiedzenia warunków pracy i płacy za bezskuteczne zasługiwało na oddalenie. Do takich konkluzji doszedł również Sąd Rejonowy przy założeniu, że powód nie był pracownikiem zatrudnionym na podstawie powołania. Wynika to z tego, że

wypowiedzenie warunków pracy i płacy było uzasadnione, co Sąd pierwszej instancji szczegółowo uzasadnił.

W apelacji powód zarzucił naruszenie art. 45 § 1 k.p., przez bezzasadne przyjęcie, że jego roszczenie o uznanie wypowiedzenia warunków pracy i płacy za bezskuteczne zasługiwało na oddalenie z tego względu, że było uzasadnione i formalnie prawidłowe w sytuacji, gdy wypowiedzenie to jest nieuzasadnione i narusza przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę, a przyczyna podana w uzasadnieniu wypowiedzenia jest nieprawdziwa.

Sąd drugiej instancji, po rozpoznaniu apelacji, podzielił w całości ocenę dokonaną przez Sąd Rejonowy.

Skargę kasacyjną wywiódł powód, zarzucając wyrokowi Sądu odwoławczego naruszenie art. 68 § 1 k.p. w związku z art. 52 § 1 i § 2 Prawa Spółdzielczego przez przyjęcie, że członek zarządu spółdzielni nie może być jednocześnie zatrudniony na podstawie stosunku pracy oraz stosunku członkostwa w zarządzie powstały na skutek wyboru.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód uzasadniał występowaniem istotnego zagadnienia prawnego. Sprowadza się ono do pytania, czy w sytuacji, gdy członka zarządu spółdzielni łączą dwa stosunki prawne w postaci umowy o pracę oraz zatrudnienia na skutek wyboru na członka zarządu spółdzielni, to czy w przypadku rozwiązania przez radę nadzorczą spółdzielni stosunku organizacyjnego wskutek odwołania z funkcji członka zarządu powoduje to automatycznie rozwiązanie umowy o pracę łączącą strony. Chodzi o rozstrzygnięcie, czy odwołanie z funkcji członka zarządu spółdzielni stanowi jednocześnie rozwiązanie stosunku powołania na skutek wyboru na członka zarządu spółdzielni bez dokonywania odrębnych czynności prawnych. Jakie znaczenie względem umowy o pracę ma powołanie na stanowisko członka zarządu Spółdzielni. Czy umowa o pracę jest niezależnym stosunkiem prawnym od stosunku powołania na stanowiska członka zarządu spółdzielni, czy też z chwilą powołania na członka zarządu umowa o pracę automatycznie przekształca się w jedną umowę powołania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek zawarty w skardze kasacyjnej nie pozwala na jej przyjęcie do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W tym miejscu trzeba wskazać na okoliczności, które ostatecznie przesądzą i uniemożliwiają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Po pierwsze, Sąd pierwszej, a także Sąd drugiej instancji, jak również powód nie dostrzegli, że Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z dnia 21 lutego 2003 r., III PZP 19/02, OSNP 2003 nr 14, poz. 329, przesądził, że art. 52 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze nie jest przepisem odrębnym w rozumieniu art. 68 § 1 k.p. Oznacza to, że członkowie zarządu spółdzielni nie mogą być (nigdy nie są) zatrudnieni na podstawie powołania. Oczywiście sądy powszechne nie są związane tym poglądem, na etapie postępowania kasacyjnego sprawia on jednak, że w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne. Wywody zawarte w skardze kasacyjnej mające uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały oparte na fałszywej przesłance. Powód doszukuje się (sprowokowany wywodami Sądów obu instancji) istnienia dwóch równoległych stosunków pracy (umownego i z powołania). W świetle wskazanej uchwały taki dualizm nigdy nie występuje, a zatem trudno twierdzić, że przedstawione zagadnienie prawne ma charakter „istotny”. To co normatywnie jasne – a właściwości takie posiada zagadnienie prawne przesądzone uchwałą powiększonego składu Sądu Najwyższego - nie może inspirować do podjęcia dalszych poszukiwań interpretacyjnych.

Po drugie, Sąd Najwyższy rozważał - z uwagi na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - czy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W tym zakresie należy wskazać, że Sądy *meriti* rozpoznały sprawę „dwutorowo”. Z jednej strony twierdziły, że z uwagi na zatrudnienie na podstawie powołania powodowi nie przysługują roszczenia o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne i o przywrócenie

do pracy. Z drugiej zaś, założyły, że strony łączyła jedna umowa o pracę, a dokonane wypowiedzenie zmieniające było zasadne i nie naruszało art. 42 § 1 w związku z art. 45 § 1 k.p. W takiej sytuacji uznanie, że pierwsze z założeń jest błędne, nie przesądza samoistnie, że skarga kasacyjna jest „oczywiście uzasadniona”. Staje się to zrozumiałe, jeśli weźmie się pod uwagę, że zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw. Skoro powód nie uczynił podstawą skargi kasacyjnej art. 42 § 1 w związku z art. 45 § 1 k.p., a powołanie się na art. 68 § 1 k.p. w związku z art. 52 § 1 i § 2 Prawa Spółdzielczego jest wadliwe, to pewne jest, że w tym zakresie skarga kasacyjna nie może okazać się „oczywiście uzasadniona” w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Dlatego orzeczono na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. jak w sentencji. O kosztach postępowania rozstrzygnięto na zasadzie z art. 98 § 1 i § 1¹ oraz art. 99 k.p.c.

Ł.n

[a.ł]